

REPUBLIKA HRVATSKA
URED PREDSEDNIKA

Smjernice za programiranje Operativnog programa za financijsku perspektivu 2021. – 2027. i Plana za korištenje Fonda za oporavak

Sažetak

Ove smjernice izrađene su od strane Vijeća predsjednika Republike Hrvatske za energetske tranziciju i grupe neovisnih stručnjaka, u namjeri poticanja potrebnih reformi, ubrzavanja investicija i stvaranja uvjeta za održivi gospodarski razvoj u skladu s EU Zelenim planom. Ciljevi ovog dokumenta su dati smjernice u sljedećem smislu:

- **Kako definirati novi model razvoja Republike Hrvatske?** U kontekstu Europskog zelenog plana predložen je okvir i odrednice novog modela razvoja za Republiku Hrvatsku;
- **Kako planirati i ostvariti viziju?** Predloženi su vrlo konkretni koraci odnosno aktivnosti kroz koje je moguće ostvarenje vizije;
- **Kako ostvariti suradnju javnog i privatnog sektora na učinkovit i transparentan način?** Dani su odgovori na pitanja kako financirati ostvarenje vizije i kako potaknuti interes privatnog poduzetništva za ulaganja u zelene projekte.

1. Kako definirati novi model razvoja Republike Hrvatske?

1.1. Okvir i okruženje za promišljanje novog modela razvoja Republike Hrvatske

Europski zeleni plan transformira Europu u napredno i moderno društvo temeljeno na resursno učinkovitom gospodarstvu koje će do 2050. godine postići klimatsku neutralnost. Do kraja 2020. godine trebat će prenijeti obveze iz **Europskog klimatskog zakona**, koji će osigurati da se klimatska neutralnost do 2050. i strategija prilagodbe na učinke klimatskih promjena definiraju kao zakonska obveza uz redovito praćenje provedbe mjera i njihovu korekciju od 2023. godine.

Novi financijski paket – Višegodišnji financijski okvir i **Next Generation EU**, prilika je za financiranje razvoja održivog gospodarstva i stavljanje naglaska na zelenu i digitalnu tranziciju u okviru nove europske **Industrijske strategije** i **Akcijskog plana za kružno gospodarstvo**. Europska komisija će primjenjivati regulativu povezanu s energetske performansama u zgradarstvu, transportu i mobilnosti, proizvodnji hrane, očuvanju biološke raznolikosti te sprečavanja zagađenja prirode kemikalijama prvenstveno u proizvodnji hrane.

Nedavno usvojena **Uredba o EU taksonomiji** donosi stroge kriterije ocjenjivanja projekata u odnosu na utjecaj koji imaju na održivost. Kriteriji su - sprečavanje klimatskih promjena,

prilagodba učincima klimatskih promjena, kružno gospodarstvo, sprečavanje zagađenja, održiva uporaba vode i morskih resursa te zdravi ekosustavi. EU taksonomija je uredba koja ima jedan od najznačajnijih utjecaja na razvoj održivog financiranja i imat će značajne implikacije na sve investicije u EU, i šire. Projekti koji će se isporučiti u programskom razdoblju 2021-2027. trebali bi biti društveno opravdani, ekonomski racionalni, financijski održivi, uključivi, priuštivi i skalabilni, a prije ulaska u sustav održivog financiranja trebaju se evaluirati te moraju zadovoljiti slijedeća tri kriterija (sukladno UN-ovim ciljevima održivog razvoja):

1. Značajan doprinos barem jednom od šest definiranih okolišnih tema;
2. Nemati negativan utjecaj niti na jednu od preostalih pet okolišno klimatskih tema;
3. Imati integriran barem minimum društvene zaštite.

Vlade Republike Hrvatske (dalje: Vlada RH) trebala bi potaknuti razvoj industrije koja stvara novu vrijednost utemeljenu na energetske učinkovitosti i novim tehnologijama. To je prigoda da se rast bruto domaćeg proizvoda odvoji od rasta potrošnje energije i resursa i, na taj način, bitno poveća energetska učinkovitost, čime će se stvoriti uvjeti za dugoročan napredak Republike Hrvatske uz očuvanje resursa, okoliša i ekonomskih i društvenih aktivnosti koje o njima ovise.

1.2. Koji strateški i provedbeni okvir nedostaje Hrvatskoj?

Kako bi bila spremna iskoristiti sredstva koja će biti na raspolaganju, Republika Hrvatska mora žurno usvojiti ambicioznu **Nacionalnu razvojnu strategiju – Hrvatska 2030**, koja će se temeljiti na klimatskoj neutralnosti do 2050. godine i ciljevima održivog razvoja s fokusom na jačanje domaće proizvodnje (poljoprivreda, industrija, energetika i sl.). Ciljeve Strategije treba integrirati u sektorske strategije i operativne planove kako bi se osigurala horizontalna povezanost i koordinirana akcija.

Neki od ključnih dokumenata koji moraju biti usklađeni s novom europskom agendom su **Nacionalni energetski i klimatski plan (NECP)** te **Dugoročna niskougljična strategija (NUS)**. Osobitu pozornost treba usmjeriti na kvalitetu pripreme pojedinačnih projekata i izradu plana projekata. Naučene lekcije iz financijskog razdoblja na izmaku bile bi od koristi svim korisnicima te ih kroz ključne dokumente treba predstaviti radi ubrzavanja provedbe dobrih projekata, osobito onih s izraženom inovacijskom i istraživačkom komponentom. Kroz spomenute dokumente također treba komunicirati jasnu gospodarsku i energetske-klimatsku viziju koja će pomoći koordinaciju energetske, znanstveno-istraživačkog sektora, sektora poduzeća, inovatora, ulagača i građana. Zajednička vizija i koordinacija nužan su uvjet brzog oporavka temeljenog na novim tehnološkim rješenjima, umjesto povratka na staro uz spor napredak, niske ambicije i prevlast neusklađenih politika.

1.3. Odrednice novog modela razvoja

U Republici Hrvatskoj je, uz ostale reforme, nužna i promjena pristupa gospodarskom rastu i razvoju u cilju stvaranja **uključivog i okolišno održivog rasta**. Gospodarske promjene ovise o investicijama, a zeleno gospodarstvo može biti njihov važan pokretač. U tom kontekstu treba:

- Otvarati sektore i stvarati poticajne uvjete za privlačenje stranih i domaćih privatnih investicija u zeleno gospodarstvo (npr. održiva poljoprivredna proizvodnja i sl.),

- Zadržavati tijekove novca i kapitala u Republici Hrvatskoj i lokalno, odnosno razvijati gospodarske aktivnosti s fokusom na kruženje materijala, resursa, energije i prihoda,
- Razvijati nova znanja, ulagačku i poduzetničku infrastrukturu i servise (poduzetnički inkubatori, start-up akceleratori, centri izvrsnosti) te bitno unaprijediti suradnju izvršne vlasti i inovativnog dijela društva (koji nije isključivo vezan za akademsku zajednicu).
- Poticati mala i srednja poduzeća kao motore razvoja uz njihova značajna rasterećenja;
- Uvesti modele procjene i stimuliranja projekata s obzirom na klimatski otisak.

2. Kako planirati i ostvariti viziju?

Kako bi ostvarila viziju i postigla identificirane ciljeve, Vlada RH bi u najkraćem mogućem roku, trebala poduzeti sljedeće radnje i usvojiti dokumente kako slijedi:

1. Dopuniti i usvojiti **Nacionalnu razvojnu strategiju – Hrvatska 2030** (dalje: NRS2030), kao ključni strateški dokument države do 2030. godine u okviru kojega je potrebno identificirati jasne i nedvosmislene ciljeve, prioritete i projekte koji će doprinijeti postizanju ciljeva Zelenog plana EU-a. NRS2030 mora jasno identificirati poziciju Republike Hrvatske u 2030. godini, uzeti u obzir ciljeve iz Nacionalnog energetskeg i klimatskeg plana, kao i predstavljati temelj za operativno programiranje za financiranje projekata u financijskoj perspektivi 2021. – 2027. Osim fondova EU-a koji predstavljaju jedan izvor financiranja, Republika Hrvatska mora otvoriti i druge načine financiranja projekata i operacija koje doprinose ispunjenju ciljeva NRS2030, zbog čega je potrebno provesti konzultacije sa svim zainteresiranim dionicima.

2. Izraditi **Nacionalni plan reformi i operativne programe za financijsku perspektivu 2021. – 2027., kao i Plan za korištenje Fonda za oporavak** i ostalih dostupnih izvora financiranja. Potrebno je značajno podići razinu efikasnosti procesa programiranja, ubrzati ga te uključiti sve zainteresirane dionike, a posebice korisnike koji su dosad mahom bili isključeni iz ovih postupaka zbog čega operativni programi nisu adekvatno prepoznavali potrebe i nisu na njih odgovarali adekvatnim mjerama. U cijelom procesu potrebno je u fokusu imati i potrebne preduvjete (prostorno planiranje, upravni postupci, mjere zaštite prirode, građevinska sezona, dinamika javnih proračuna i sl.) u cilju što bolje realizacije projekata, ali i očekivane dinamike razvoja projekata.

3. Izvršiti cjelovit **proces revidiranja pravnog okvira koji regulira uspostavu sustava upravljanja i kontrole Europskim strukturnim i investicijskim fondovima te izvršiti reformu sustava** s ciljem povećanja efikasnosti i ubrzanja protoka bespovratnih sredstava iz fondova EU-a. Unatoč povećanju broja zaposlenih u predmetnim sustavima upravljanja i kontrole, za Republiku Hrvatsku karakteristično je da je sustav glomazan i neefikasan jer se sastoji od tri međuovisne razine. U okviru izmjena načina rada sustava, potrebno je ukinuti trostupanjno postupanje, čime će se povećati razina pravne zaštite korisnika, koncentrirati ovlasti u nadležnost koordinacijskoga tijela i jačati njegovu koordinacijsku ulogu, kao i izvršiti premještanje zaposlenih na pozicije kod kojih je zamjetan povećan opseg posla – postupci dodjele bespovratnih sredstava, ex-ante i ex-post kontrole postupaka javne nabave, pregled i odobravanje zahtjeva za nadoknadom sredstava te brzina provedbe odobrenih uplata.

U tom smislu, predlaže se uvesti i nacionalni model vrednovanja rada svih tijela u SUK ESIF koji će biti vezan za postotak apsorpcije alociranih sredstava te napustiti sadašnju paradigmu financijskeg penaliziranja korisnika zbog nepravilnosti u pripremi i provedbi projekata do kojih

dobrim dijelom dolazi i zbog kriterija i uvjeta koji su nejasni i tijelima kojih ih objavljuju te ih isti u većini slučajeva zbog izostanka znanja i/ili iskustva ne znaju pojasniti korisnicima. U novom razdoblju bi tu paradigmu trebalo zamijeniti paradigmom kontinuirane podrške korisnicima i preveniranja nastanka financijskih nepravilnosti. Provedbena tijela koja objavljuju natječaje bi trebala imati ustrojstvene jedinice koja bi bile zadužene za kontinuiranu institucionalnu pomoć korisnicima u pripremi projektnih prijava te za pregled projektnih prijava prije njihove predaje na natječaj. Trošak rada takvih ustrojstvenih jedinica moguće je sufinancirati iz EU sredstava.

4. Pojednostaviti dokumentaciju projektnih prijava, provedbu, kao i fleksibilizirati mogućnost izmjene ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava kako bi se pojednostavila i ubrzala priprema projekata, kao i pojednostavila provedba. Za potrebe ove aktivnosti, nužno je revidirati dokumentaciju poziva te opće i posebne uvjete ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, obrasce i dokaze kojima se utvrđuje ispunjavanje indikatora i ostvarivanje ciljeva, kao i ujednačiti obrasce za sve operative programe, odnosno instrumente financiranja.

5. Identificirati i druge modele i izvore financiranja investicija i projekata koji čine sastavni dio NRS2030, kroz identifikaciju financijskih instrumenata i alternativnih modela nabave. Tradicionalni model ugovaranja i realiziranja investicija od strane javnog sektora u osnovi predstavlja javno-privatno partnerstvo u kojem su odgovornosti i rizici pogrešno definirani. Javni naručitelji prvo ugovaraju izradu projektne dokumentacije za koju, u konačnici, preuzimaju i rizik (u teoriji odgovornost snosi izvođač - projektant, ali u praksi to gotovo nikada nije tako), nakon toga ugovaraju izvođenje radova, za što javni sektor također u praksi preuzima znatan dio rizika (vrlo često se dešava situacija da usprkos nadzoru radovi nisu izvođeni u skladu s pravilima struke), a na kraju preuzima i odgovornost za održavanje i operative troškove investicije (primjerice zgrade). Ispravno definiranje rizika i odgovornosti podrazumijeva da rizik preuzima onaj sudionik u projektu koji njime najbolje (odnosno najefikasnije) upravlja.

6. Izraditi i osvijestiti dugoročnu viziju korištenja EU fondova kao poluge za mobiliziranje investicija

EU fondove treba percipirati i prepoznati kao sredstvo za postizanje razvojnih ciljeva Republike Hrvatske, a ne kao ciljeve za sebe. U ekonomskom smislu, faktor multiplikacije predstavlja jedan od najjačih alata za postizanje maksimalnih učinaka investicija, a koncept financijske poluge u ovom kontekstu znači da se javni novac promatra kao kapital uz koji se vežu privatna sredstva koja multipliciraju ukupan financijski potencijal projekata, tako da omjer privatnog i javnog kapitala koji sudjeluju u investiciji bude što veći. Korištenje bespovratnih sredstava u dosadašnjem obliku dovodi do poluga s omjerom 1:1 ili čak manjim, što posljedično dovodi i do niskih multiplikativnih učinaka takvih ulaganja. Izvjesno je da uz ovakav način korištenja javnih sredstava neće biti ni približno dovoljno investicija da se realiziraju svi razvojni ciljevi Republike Hrvatske koje se zamislilo realizirati kroz EU sredstva, zelene i digitalne projekte.

Modeli javno-privatnog partnerstva nude mogućnost postizanja dovoljno velikih poluga u realizaciji potreba u javnom sektoru (zgradarstvo, infrastruktura, energetika) iako ih je potrebno kritički sagledati i primjenjivati uzimajući u obzir sva postojeća iskustva i ograničenja. Ovaj model zasniva se na tome da se javna sredstva ne koriste za financiranje kompletne investicije, a i pripremu pokriva privatni partner, nego za plaćanje redovne naknade privatnom partneru u dugoročnom razdoblju od 20 ili više godina. Na taj način, moguće je ubrzati dinamiku investicija, odnosno korištenja sredstava iz EU strukturnih fondova. Za ovo

je potrebno osigurati sustavan i metodološki ujednačen pristup pripremi projekata kroz izradu nacionalne standardizirane dokumentacije i održivost projekata s ekonomske i materijalne strane te planirati financiranje pripreme projekata kroz programe tehničke pomoći.

3. Učinkovita i transparentna suradnja javnog i privatnog sektora kao osnova razvoja

3.1. Kako financirati ostvarenje vizije?

Korist od uključivanja privatnog poduzetništva u uspostavu i izgradnju javne infrastrukture manifestira se u kraćem razdoblju pripreme, manjem broju pojedinačnih nabava, većoj kvaliteti dokumentacije, kraćem razdoblju izgradnje, manjim troškovima prekoračenja budžeta izgradnje, manjim operativnim troškovima, boljem odnosu cijene i kvalitete javne usluge, a osobito većoj učinkovitosti u korištenju EU fondova i financijskih instrumenata. Osnova te koristi za javne naručitelje je u iskustvu da je privatno poduzetništvo u pravilu inovativnije u poslovnim procesima, učinkovitije u upravljanju troškovima te osjetljivije na zadovoljstvo korisnika usluga. Intenzivnije uključivanje privatnog poduzetništva smanjuje ukupne troškove javnih projekata u tijeku cijelog vijeka eksploatacije, smanjujući tako javne rashode i povećavajući konkurentnost javnih usluga.

Od poznatih oblika udruživanja javnog sektora s privatnim poduzetništvom, moguće je programirati vlasničke instrumente (engl. *equity i mezzanine financial instruments*) koji bi ojačali konkurentsku poziciju domaćih poduzetnika na tržištu javne, socijalne i ekonomske infrastrukture. Jamstvenim instrumentima (engl. *guarantee financial instruments*) moguće je povećati interes investitora iz privatnog sektora, osobito onih u čijem je fokusu socijalna infrastruktura poput škola, bolnica, policijskih i vatrogasnih postaja, vrtića, zatvora, nerazvrstanih cesta i sličnih, te smanjiti rizik povrata investicije pa će oni biti osobito interesantni javnim naručiteljima smanjenog fiskalnog kapaciteta. Dužničkim instrumentima (engl. *debt financial instruments*) moguće je smanjiti troškove financiranja projekta i produljiti razdoblje amortizacije što pozitivno utječe na financijsku prihvatljivost javnog projekta.

Posebno treba istaknuti utjecaj intenzivnije suradnje s privatnim poduzetništvom na javni dug. Primjereno pripremljeni ugovori između javnih naručitelja i poduzetnika uključenih u JPP mogu doprinijeti povećanju javnih investicijskih projekata uz istovremeno relativno smanjenje javnog duga. Standardizirani ugovori značajno bi mogli ubrzati procese isporuke javnih projekata.

3.2. Kako potaknuti interes privatnog poduzetništva za ulaganja u javnu socijalnu i ekonomsku infrastrukturu?

Vlada RH trebala bi potaknuti uključivanje privatnog poduzetništva u investiranje i financiranje javne socijalne i ekonomske infrastrukture. Spremnost i sposobnost (domaćeg) privatnog poduzetništva u izgradnji, održavanju, upravljanju financiranju javnih investicijskih projekata postoji, ali je do sada uvijek nedostajala politička podrška i poruka.

Politička poruka treba biti - neutralnost prema modelu nabave kao i jasan stav da će odabir modela nabave biti rezultat stručne analize vrijednosti za novac. **Vrijednost za novac trebao**

bi biti osnovni kriterij moderne javne uprave. Model nabave s najboljom vrijednosti za novac jamči najmanje javne rashode, najveću kvalitetu javnih usluga, transparentnost u nabavi i izvršenju te nadzor kvalitete javnih usluga i zadovoljstva korisnika u cjelokupnom vijeku investicije. To je najbolje i za javne naručitelje i za porezne obveznike. Upravo zbog imperativa izvrsnosti javnog menadžmenta u isporuci javnih građevina predlaže se da u postupcima isporuke javnih građevina javni naručitelji ne preferiraju unaprijed model nabave već da se o modelu nabave odluči nakon sveobuhvatne stručne, društvene i financijske analize, na način da se odabere model koji osigurava najveću vrijednost za novac.

Vlada RH trebala bi inzistirati i na uvođenju izvrsnosti u javni menadžment i postaviti javne naručitelje u ulogu zaštitnika kvalitete isporučene usluge građanima. Ključan zadatak je zaštititi porezne obveznike od rizika gubitka vrijednosti njihovog novca uslijed korupcije i nesankcionirane neučinkovitosti. Potrebno je definirati osnovne odrednice za korištenje financijskih instrumenata, bespovratnih sredstava (engl. *grantova*) u kombinaciji s alternativnim modelima nabave. Radi se o postupku kombiniranja (engl. *blending*) EU izvora s alternativnim modelima nabave poticanog od Europske unije i njenih institucija, a takvi su postupci već i u Hrvatskoj detaljnije razrađeni u okviru više projekta financiranih iz EU izvora. Za učinkovitost u formiranju koncepcije pristupa strateškom planiranju, programiranju te definiranju postupaka stručne pripreme projekata predlaže se i žurno donijeti **Uredbu o načinu ocjene i postupku odobravanja javnih investicijskih projekata** koja je već u izradi.

4. Preporuke

1. **Žurno usvojiti ambicioznu Nacionalnu razvojnu strategiju – Hrvatska 2030**, koja će se temelji na zelenom gospodarstvu, klimatski neutralnom društvu i ciljevima održivog razvoja u skladu s Europskim zelenim planom;
2. **Formirati ekspertni savjetnički tim** sastavljen od nezavisnih stručnjaka za fondove EU-a i investicije na razini Vlade RH s ciljem uspješnijeg korištenje sredstava iz fondova EU;
3. **Doraditi pravni, planski i operativni okvir sustava upravljanja i kontrole Europskim strukturnim i investicijskim fondovima** kako bi se:
 - ubrzao proces programiranja,
 - osiguralo prepoznavanje potreba korisnika (gospodarstva) i uspostavile adekvatne mjere,
 - pojednostavila dokumentacija i procesi provjere te ubrzala isplata sredstava.
4. **Potaknuti učinkovitu i transparentnu suradnju privatnoga i javnog sektora s nabavom s najboljom vrijednosti za novac te potaknuti zelenu javnu nabavu radi poticanja eko-inovacija u gospodarstvu.** Osnovne prednosti ovog modela nabave u odnosu na tradicionalni:
 - administrativno i operativno rasterećenje javnog sektora (jednostavnija priprema te provedba projekta) uz efikasniju realizaciju projekata s većom vrijednosti za novac;
 - veća i jednostavnija apsorpcija EU fondova uz realizaciju projekata uz minimalne nepredviđene troškove te predvidive i povedive uvjete jednake i prihvatljive za investitore;

- pokretanja većeg broja projekata u značajno kraćem vremenskom periodu uz izravan pozitivan utjecaj na javne financije (prihodi od poreza, prireza i doprinosa intenzivno rastu uslijed povećanja gospodarske aktivnosti u građevinskom i ostalim sektorima).

5. Već u 2021. godini uz korištenje raspoloživih EU fondova potaknuti val ulaganja u:

- Dubinsku energetska obnovu fonda zgrada što uključuju i obnovu Grada Zagreba i okolice nakon potresa te novu izgradnju vodeći pritom računa o problemu energetske siromaštva;
- Domaće i čiste izvore energije, velike sunčane i vjetroelektrane koje mobiliziraju javni i privatni kapital, ali i elektrane na krovovima (građani, poduzetnici i javne zgrade) i geotermalnu energiju pri čemu prednost treba davati ulaganjima koja se mogu lako multiplicirati umjesto forsiranja velikih infrastrukturnih projekata;
- Jačanje i revitalizaciju energetske infrastrukture (distribucijska i prijenosna mreža) te uvođenje naprednih sustava kao što su skladištenje energije, što je preduvjet da bi se mogli povećati kapaciteti obnovljivih izvora energije i integrirati u elektroenergetsku mrežu te kako se povećala energetska učinkovitost infrastrukture (npr. gubici u toplinarstvu)
- Dekarbonizaciju sektora prometa (posebno elektromobilnost za što se predlaže i donošenje posebnog zakona, šinski i vođeni prijevoz robe, poboljšanje funkcioniranja javnog prijevoza u gradovima uz povećanje intermodalnosti, postupno uvođenje zelenog vodika, pješačka, biciklistička i zelena infrastruktura);
- Uvođenje suvremenih tehnologija i inovacija u poljoprivredu, lokalnu i ekološku proizvodnju hrane, jačanje otpornosti poljoprivrednih kultura na ekstremne vremenske uvjete, proizvodnju hrane i jačanje malih poljoprivrednika;
- Jačanje otpornosti na učinke klimatskih promjena (jačanje otpornosti infrastrukture, korištenje zelenih i plavih tehnologija, prilagodba sektora zdravstva);
- Znanost, istraživanje i inovacije, edukaciju i prekvalifikaciju potrebnih kadrova, poticanje start-up scene i u razvoj start-up inkubatora u svim većim gradskim središtima te programe akceleracije za poduzetnike i inovatore;
- Digitalizaciju javne uprave i administracije i gospodarstva u cilju izgradnje pametnih sustava upravljanja i efikasnijih procesa te povećanja otpornosti poslovanja u kriznim situacijama;
- Kvalitetne i inovativne edukativne ekstrakurikularne programe u školama za učenike, edukaciju i stručna usavršavanja nastavnika te u ulogu organizacija civilnog društva kako bi radile u lokalnim zajednicama, pružale dodatne usluge koje povećavaju kvalitetu života, socijalnu jednakost i pravednost te podižu aktivno uključivanje građana u lokalni razvoj.

Smjernica su usvojene na 2. sjednici Vijeća predsjednika Republike Hrvatske za energetska tranziciju u Zagrebu, 12. listopada 2020.

KLASA; RBROJ:

REPUBLIKA HRVATSKA
URED PREDSEDNIKA

Vijeće predsjednika Republike Hrvatske za energetske tranziciju
*Predsjednik Vijeća: dr. sc. Julije Domac, Posebni savjetnik predsjednika
Republike Hrvatske za energiju i klimu*
Izjaviteljica: mr. sc. Sandra Vlašić, članica Vijeća

U izradi **Smjernica za Programiranje operativnih programa za financijsku perspektivu 2021. – 2027. i Plana za korištenje Fonda za oporavak** uz članove Vijeća sudjelovali su i vanjski stručnjaci:

- Ariana Vela, direktorica AVELANT d.o.o. i predsjednica upravnog vijeća Učilišta EU PROJEKTI;
- dr.sc. Damir Juričić, zamjenik predstojnika Centra za podršku pametnim i održivim gradovima Sveučilišta u Rijeci;
- mr. sc. Velimir Šegon, zamjenik ravnatelja Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske;
- dr. sc. Mirjana Matešić, ravnateljica Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj;
- Miljenko Sedlar, koordinator EIT Climate-KIC Hub Hrvatska i pomoćnik ravnatelja Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske;
- Slavica Robić, programska direktorica Društva za oblikovanje održivog razvoja – DOOR;
- Ivan Pržulj, zamjenik ravnatelja Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske.